

LÄÄNE-HARJU

VALLA LEHT

AUGUST 2021 | NR 7 (40)

WWW.LAANEHARJU.EE | WWW.FACEBOOK.COM/LAANEHARJUVALD

PADISE SAAB KOORILAUULU SUURTEOSE ESITAMISKOHAKS

» 27. augustil kõlab Padise kloostris meie valla elaniku, helilooja ja Risti Kooli direktori Kristo Matsoni heliteos „Pühendused Eestimaale“. Loe lisa lk 3.

HARJUMAA KAUNEIM ÜHISKONDLIK RAJATIS ON PALDISKI LINNAVÄLJAK

» Konkursil „Eesti kaunis kodu“ valiti Harjumaa kauneimaks ühiskondlikuks rajatiseks Paldiski linnaväljak, millest on kujunenud tõeline linna süda. Lk 3

KÄESALU TALGULISED KORISTASID SADU AUTOREHVE

» Käesalu talgutele kokku tulnud inimesed andsid rohevallale omapoolse panuse. Loe lisaks lk 6

„See kõik on olnud tohutu elukool. Olime valla töötajatega koos raskustega nii ära pargitud, et kaadrivahetust praktiliselt ei toimunud,“ ütleb 34 aastat omavalitsusjuhina töötanud **Leemet Vaikmaa**.

Valla abil on kaitsesüsti saanud paar tuhat inimest

Kadri Kauksi, Vallavalitsuse kommunikatsioonijuht

» Juulikuus toimusid taas Lääne-Harju vallas vaktsineerimistalgud. Üks neist juba traditsiooniline üritus koostöös Eldrediga, mille käigus sai esmase või teistkordse vaktsiiniannuse kokku 301 inimest. Ent lisaks peatus meie valla kolmes piirkonnas ka hiljuti käiku pandud Viljandi haigla vaktsiinibuss, mis osutus võrdlemisi populaarseks valikuks.

Viimaste talgute ja bussivaktsineerimiste valguses võib öelda, et suurenenud on vaktsineeritud koolinoorte arv, kes oma sõnul uuel ähvardaval kolmandal lainel veel kestvat suve ning peagi algavat kooliaastat haigestumise või eneseisolatsiooni kartuses varjutada lasta ei taha.

Haigestunute arv suureneb pea igapäevaselt, mis tähendab, et koroonafooris põleb oranž tuli. Meenutuseks, et veel jaanipäeval oli see roheline. Siiski on tänaseks teada, et vaktsineeritud inimesi koolulukustumine sellisel määral nagu varasemalt on olnud ei oota. Ka ei pea vaktsineerimiskuu läbi teinud inimene jääma lähedase haigestumisel 10-päevasesse eneseisolatsiooni.

Uuringud näitavad, et kõik Eestis pakutavad vaktsiinid aitavad tõhusalt ka uue ja agressiivsema delta viiruse vastu, kuid vaid siis, kui vaktsineerimiskuur on lõpetatud.

Vaktsineerimiskuu toime kestab vähemalt aasta. Samuti kehtib vähemalt ühe aasta ELi vaktsineerimise digitoend, mis võimaldab lihtsamalt reisida ja ilma testimata ka Eestis paljude ürituste külastamist.

Vaktsineerimine Lääne-Harjus

Vallas on tänaseks koostöös Eldrediga toimunud kokku seitse massvaktsineerimist, millest kaks on olnud teise doosi talgud. Juuli lõpus toimusid n-ö segatalgud, kus sai nii teise kui esmase doosi kokku 301 inimest. Paldiskis, Rummul ja Kloogal peatunud Viljandi haigla vaktsineerimisbussis tehti kokku 600 vaktsiinisüsti.

Kokku on 12 910 elaniku Lääne-Harju vallas esmase või täieliku viiruskaitse saanud 9. augusti seisuga 9558 inimest.

Tervis on hirmust üle

Paldisis elav ja töötav Ksenia Kotskarjova lasi end vaktsineerida juuli lõpus vallamajas toimunud talgutel. Pigem hilisem aeg

FOTO: KADRI KAUKSI

Paldiskis elav ja töötav Ksenia Kotskarjova lasi end vaktsineerida juuli lõpus vallamajas toimunud talgutel.

“Koroonaviirust ma uuesti põdeda ei taha. Soov jääda terveks oli määrguselt üle vaktsineerimishirmust.

oli seetõttu, et varakevadel põdes Ksenia koroonaviiruse läbi ning just nüüd on soovitatav aeg lasta end vaktsineerida. ”Väikesed kahtlused ja kõhklused ikka olid, lugesin vaktsineerimise vajalikkusest, võimalikest kõr-

valnähtudest palju, samuti panin kõrva taha tuttavate kogemused. Samas tuleb lähtuda ikkagi sellest, et iga inimene on erinev, mistõttu on erinev ka haiguse kulg või võimalikud nähud peale vaktsiinisüsti. Üks on kindel, koroonaviirust ma uuesti põdeda ei taha, mistõttu oli soov terveks jääda määrguselt üle sellest kergest vaktsineerimishirmust.

Süsti ma peaaegu ei tundnudki, kõik käis kiiresti ja valutult, samuti ei järgnenud ka süstijärgsetel päevadel mingeid hädasid. Vaid süstikoht tuikas, aga see on iga vaktsiini puhul nii. Soovitan kõigil kõhklejatel mõelda sellele, et enne need üha uuesti tulevad lained ei lõpe, kui meil suurem enamus inimesi vaktsineeritud on!”

Vaktsineerimisvõimalused AUGUSTIS:

- ✓ 12.08 kl 10–12 Tugikeskuses Lennu tn 18, Ämaris, (vaktsiiniga Pfizer);
- ✓ 12.08 kl 13–16 Kultuurikeskuse Klooga majas, Aedlinna tee 3, (Kloogal vaktsiiniga Pfizer);
- ✓ 12.08 kl 15–19 Raamatukogus Rae 38, I korrus, Paldiskis, (vaktsiiniga Moderna);
- ✓ 17.08 kl 15–19 Vallamajas Rae 38, II korrus, Paldiskis, (vaktsiiniga Moderna);
- ✓ 26.08 kl 10–16 Raamatukogus Rae 38, I korrus, Paldiskis, (vaktsiiniga Pfizer).

Vaktsineerimine toimub elavas järjekorras. Oodatud on vaktsineerimisele ka isikud, kes on 6 kuud tagasi Covid-19 läbi põdenud.

Paldiskis, Rummul ja Kloogal on 600 vaktsineerimist tehtud Viljandi Haigla koroonabussi abiga.

Kuidas kaitsta ennast koroonaviiruse uue laine eest? Ikka vaktsineerides

Dr Arkadi Popov, Lääne-Tallinna Keskhaigla juht

» Eestis on vaktsineerimine COVID-19 vastu tasuta ning kõik Eestis pakutavad vaktsiinid aitavad levivate viirusetüvede vastu. Et saada tõhus kaitse sügiseks, kui on oodata uut koroonalainet, tuleb alustada vaktsineerimiskuuriga juba nüüd.

KUIDAS SAAN VAKTSINEERIMISELE?

Vaktsineerimise aja saab broneerida kas telefonil 1247 (töötav iga päev kell 8-20) või digiregistratuuri kaudu www.digilugu.ee. Üle Eesti toimub ka kiirvaktsineerimisi, kus ette registreerida pole vaja. Nende kohta saab infot veebilehelt www.vaktsineeri.ee või samuti infotelefonilt 1247.

Samuti võib helistada kohaliku tervishoiuasutuse registratuuri või uurida perearstilt, kas ta COVID-19 vastu vaktsineerib.

MIKS VAKTSINEERIDA ENNAST KORONAVIIRUSE VASTU?

Haiguse kulg on ettearvamatu ning see võib kahjustada nii noore kui ka vanema inimese tervist ja elukvaliteeti pikaks ajaks.

Kõik Eestis saada olevad vaktsiinid vähendavad rasket haigestumist ja haiglasse jõudmist. Näiteks Iisraeli ja Ühendkuningriiki kogemus näitab, et raske haigestumine väheneb enam kui 80%.

Vaktsineeritud inimestel on Eesti riiki sisenemisel või nakatunud lähikontaktseks osutamisel võimalik saada vabastus eneseisolatsiooni kohustusest ühe aasta jooksul alates vaktsiinkuuri läbimisest. Vaktsineerimistõend annab võimaluse lihtsamaks reisimiseks ja üritustel osalemiseks. COVID-19 haiguse läbipõdenute isolatsioonivabastus kehtib kuus kuud alates tervenemisest.

Vaktsineerimine lubab taastada haiglates plaanilise ravi mahu. Teised tervisehädad pole maailmast kadunud. Inimesed saavad kiiremini ravi, mida nad vajavad.

Iga vaktsineeritu loeb – nii kaitseme kõige nõrgemaid, kes tervise seisundi tõttu ennast vaktsineerida ei saa. Nemad võivad olla meie vanemad, lapsed, sõbrad, tuttavad või lihtsalt tänaval möödudajad.

KES SAAVAD VAKTSINEERIDA?

COVID-19 vastu oodatakse vaktsineerima kõiki Eesti elanikke alates 12. eluaastast. Vaktsineerimine lükatakse ajutiselt edasi, kui sul on parajasti kõrge palavik, põed hetkel COVID-19 haigust või oled olnud lähikontaktne.

COVID-19 haiguse läbipõdenud ootame vaktsineerima 6. kuul pärast tervenemist ja neile piisab kaitse saamiseks ühest doosist.

MILLAL ON END KÕIGE MÕISTLIKUM COVID-19 VASTU VAKTSINEERIDA?

Koroonaviirusesse nakatumine on taas hakanud tõusma ja soovitan vaktsineerida esimesel võimalusel. Tõhus kaitse tekib kuni kahe nädala jooksul pärast teist vaktsiindoosi (vaid Jannseni vaktsiini puhul tuleb teha üks kaitse süst, Moderna puhul kaks doosi nelja-nädalase vahega ja Pfizeri puhul kaks doosi kuuenädalase vahega). Selleks, et sügise viirustelaine ja COVID-19 kolmanda levikulaine ajaks kaitstud olla, tuleb kaitse süstid kätte saada juba suvel.

KUI MUL ON KÜSIMISI COVID-19 VASTU VAKTSINEERIMISE KOHTA, SIIS KUHU PÕÖRDUDA?

Paljudele küsimustele on vastused veebilehel www.vaktsineeri.ee. Küsimustele aitab vastuseid leida ka riigi infotelefon 1247.

JUHTKIRI

Ühised eesmärgid, koostöö ja fanatism annavad tipptulemuse

Jürgen Lepp
Lääne-Harju Spordikeskuse projektijuht

» Suve hakul valminud Kloogaranna võrkpalliväljakud on terve suve korralikult kuuma saanud. Seda nii enneolematu suve kui ka katkematu rannavolle mõttes.

Meie esindusrand võõrustas 31.07–01.08 Eesti rannavolle Grand Prix karikafinaali M.V.Wool Cup. Varasemalt pole sellise kaliibriga üritus meie valda jõudnud. Lisaks on iganädalaselt volleväljakutel toimunud vähemalt neli võistlust harrastajatest tippu-deni. Teeme tihedat koostööd Eesti Võrkpalli Liiduga, et sellised üritused mitte ainult ei jõuaks meieni, vaid ka jääks.

Lääne-Harju vald on võtnud eesmärgiks parandada ja luua jär-jest paremat elukeskkonda nii oma elanikele kui ka külalistele. Võiks ju mõelda, et mis seal siis ikka – kohalik omavalitsus ostab maksumaksja raha eest asju ning nii mõtted realiseeruvad. Paraku kõik alati nii lihtne ei ole.

Projekti järgi lihtsatena valmima pidanud võrkpalliplatsid said rajatud hoopiski maailmatasemel ja mitu korda suurema raha-kuluga. Kuidas? Leidsime võimalused tänu tugevale koostööle, kogukonnale, vabatahtlikele, entusiasmile, ettevõtetele, fondi-

“
Nüüd on meil viis

maailmatasemel

võistlusteks

sobivat avalikku

spordiväljakut,

millest saavad rõõmu

kõik soovijad.

Rääkisin soovist korraldada koduvallas kõrgetasemelisi võistlu-si. Matile ei pidanud pikalt seletama, sest ta mõistis mind poolelt mõttelt ning ütles, et nende ettevõtte toetus on olemas.

Nii jõudsime soovitud tulemuseni – viis maailmatasemel võistlusteks sobivat avalikku spordiväljakut, millest saavad rõõ-mu kõik soovijad ja mida praegu kasutatakse väga aktiivselt. Seda ei oleks juhtunud, kui oleksime toimetanud vaid projekti- ja eel-arvepõhiselt.

Mis ajendas tegema ettenähtust rohkem? Selleks oli koos-töösoov, fanatism ning visioon. Visioon, et meie vallast sirguvad maailmatasemel rannavolletajad. Koostöösoov erinevate organi-satsioonidega selleks, et areneda. Fanatism – me oleme võimeli-sed tegemaks asju paremini.

Mina meie vallas ametnike selle sõna tavatähenduses ei näe. Sõna ametnik piiritleb ning on stereotüüpne. Meie omavalitsus on kui üks meeskond, kes tegutseb ühiste eesmärkide nimel kui ma-sinavärk, milles iga detail täidab teatud funktsioone. Oleme jõud-nud faasi, kus hindame ja väärtustame erinevusi, sest nii katame teineteise “halle alasid”.

Tundub justkui lotovõit – ju siis vedas. Tegelikult ei. Tege-mist on aeganõudva protsessiga ning teadliku lähenemisega. Ka teoorias tuntakse meeskondade arengus nelja arenguetappi: juhist sõltuv kujunemise faas; tormiliste muutuste ja konfliktide faas; reeglite ja normide kehtestamise ja üksteisest eraldumise faas ning koostööle tuginev tegutsemine.

Meie asume neljandas faasis, kuhu jõudmiseks kulus peaaegu kolm aastat. Käesolev neljas aasta ja edasised on üks mõnus flow.

Võiks ju mõelda, et Kloogaranna juhtum on pretsedent ja see-tõttu avaldab selline tulemus mulle taolist mõju – ei. Selliste pro-jektide valmimisi läbi analoogse koostöö on Lääne-Harju vallal lugematult.

Mul on au kuuluda sellesse meeskonda ning aidata kaasa äge-date ja elumuutvate asjade sünnile.

VALD NUMBrites

- Juulikuus sündis vallas 7 last – 3 poissi ja 4 tüdrukut
- Suri 16 inimest
- Valda saabus elama 115 uut elanikku ja kolis mujale 74
- Valla elanike arv suurenes 32 inimese võrra ja seisuga 01.08. 2021 on 12 910 inimest.
- Kõige rohkem saabuti elama Paldiski linna – 32, Laulasmaale – 15, Tuulnasse ja Kloogale – 10 inimest.

Lõikuskuul kogunes vallavolikogu üle pika aja silmast silma

» Lääne-Harju Vallavolikogu I koosseisu 48. istung toimus 3. augustil vallamajas Paldiskis.

Volikogu istung algas leina-minutiga. 11. juulil 2021 lahkus igavikuteele Lääne-Harju valla volikogu liige Mati Vetevool.

Muudatused vallavolikogu komisjonides

Mati Vetevool juhtis vallavoli-kogu eelarve- ja majandusko-misjonini ning oli haridus-, kul-tuuri- ja spordikomisjoni liige. Volikogu valis salajasel hääletu-sel eelarve- ja majanduskomis-joni esimeheks Simo Veskioja ja aseesimeheks Indrek Miguri. Haridus-, kultuuri- ja spordiko-misjon jätkab vähendatud koos-seisus 8-liikmelisena.

Vallavolikogu keskkonna- ja planeerimiskomisjoni koosseis muutus seoses komisjoni liikme Madis Vaikmaa suundumisega Lääne-Harju Vallavalitsuse liik-meks. Komisjon jätkab vähenda-tud koosseisus 8-liikmelisena.

Kinnitati Lääne-Harju valla arengukava 2019–2030 muudatused

Valla arengukava 2019–2030 läbis avalikustamise etapi. Aren-gukava tegevus- ja rahastamis-kavasse tehti 32 muudatuse-t tepanekut, millest osa jõudsid vallavalitsuse ning volikogu eelarve- ja majanduskomisjoni ettepanekul arengukava doku-menti. Näiteks täiendati doku-menti kogukonna ettepanekuga

Vallavalitsus ja vallavolikogu andsid välja tunnustused

» Taasiseseisvumise aastapäe-val annab vald üle Lääne-Harju valla tunnustused

Lääne-Harju valla aukodaniku nimetus

Lääne-Harju valla esimese aukodaniku nimetuse pälvib postuumselt meie seast hilju-ti igavikuteele lahkunud **Mati Vetevool** mitmekülgse panuse eest valla suurtööandjana, kodu-maisel erakapitalil baseeruva tootmis- ja müügiettevõtte AS-i M.V.Wool asutaja ja juhina ning mitme valdkonna sponsorina. Mati Vetevool on aidanud kaa-sa elukeskkonna arendamisele ning toetanud kultuuri-, spor-di- ja koolielu. Igal aastal ostab M.V.Wool Risti kooli esimese klassi jütsidele koolimütsid ning toetab kooli sportlikke tegevusi. Ettevõtte toetas tipptasemel võrk-palliväljakute ehitamist Klooga-randa.

Lääne-Harju valla teenetemärk

Teenetemärgi saab Eesti üks staažikamaid, pea 34 aastat oma-valitsusjuhina töötanud ja Lää-ne-Harju valla ülesehitamise vallavalitsuse liikme ja Padise piirkonna juhina suure panuse andnud **Leemet Vaikmaa**. Tema elutööks on olnud Padise kloostri arendamine külastuskeskuseks.

Lääne-Harju valla teenete-märk omistatakse **Jüri Alterile**, kes on meie piirkonnas koole juhtinud 41 aastat. Padisel ja Laulasmaal koolijuhli ametit pi-dades on tema käe all üles ehi-tatud uued koolimajad. Viimased seitse aastat koolijuhina arendas ta Risti koolielu.

Lääne-Harju valla teeneteplaat

Cronimet Nordic OÜ on olu-liselt panustanud Paldiski linna puhtamasse ja paremasse elu-keskkonda. Ettevõtte abiga on likvideeritud mahajäetud hoo-neid, koristatud prügi.

Lisaks osales ettevõtte toeka rahalise panusega Paldiski ska-tepargi ehituses. Ettevõtte on aas-taid Paldiskis tegutsenud, pak-kudes valla inimestele tööd ning

olnud alati valmis koostööks omavalitsusega.

Eesti Kaitseväe toetuse väejuhatuse logistikapataljon on aastaid teinud vallavalitsu-sega tulemuslikku koostööd. Logistikapataljoni ajateenijad on olnud abiks heakorratöödel. Pataljon on alati pakkunud abi nii tehnika kui ka ajateenijatega, olnud esindatud valla üritustel ning aidanud kaasa sündmuste õnnestumisele.

AS Tallink Grupp on pi-kaajaline vallavalitsuse koos-tööpartner ning ringmajandusse panustajana rohevalla idee toe-taja. Ettevõtte on aidanud sisus-tada valla allasutusi mööbliga ja muude tehniliste vahenditega. Tallinki mööbliga on sisustatud Lääne-Harju Valla Tugikeskus Ämaris. Ettevõtte on loovutanud tuhandeid meetreid kangaid, millest on valmistatud korduv-kasutatavaid poekotte.

Lääne-Harju valla teenistumärk

Teenistumärk antakse 44 aas-tat haridustöötajana ja 36 aastat Paldiski Vene Põhikooli juhi-na kooli arengule pühendunud **Ljudmila Zaitsevale**, kes on oma jõu ja tarkuse suunanud loova, meeldiva ja positiivse at-mosfääri loomiseks koolis.

Ljudmila Zaitseva õpetas lastele edukalt pikki aastaid ma-temaatikat. 2000. aastal pälvis ta aasta õpetaja tiitli. “Naiselik võlu, südameheadus ja samal ajal nõudlikkus, õiglustunne ja sõbralikkus on meie direktori visiitkaart,” kirjeldavad teda en-dised kolleegid.

Paldiski Muusikakooli aren-damise eest antakse teenistus-märk **Ljudmila Maslakovale**. Tänavu täitub Paldiski Muusika-koolil 40. tegevusaasta, mil-lest 35 aastat on kooli juhtinud Ljudmila Maslakova. Lisaks on tunnustatu harinud õpilasi muu-sikaloo, vokaali ja solfedžo eri-alal. Koolijuhli eestvedamisel on koolis juurdunud kenad tradit-sioonid ja koostöö teiste eriala-organisatsioonidega, samuti on koolist sirgunud hulk andekaid, paljude konkursside laureate.

rajada Laulasmaale tegevuspark ja noortekeskus ning üle valla juurde ehitada kergliiklusteid. Tegevus- ja rahastuskavasse li-satud ettepanekute elluviimiseks on tulevikus vaja leida rahalised võimalused.

Lääne-Harju Muusika- ja Kunstide Kool sai põhimääruse

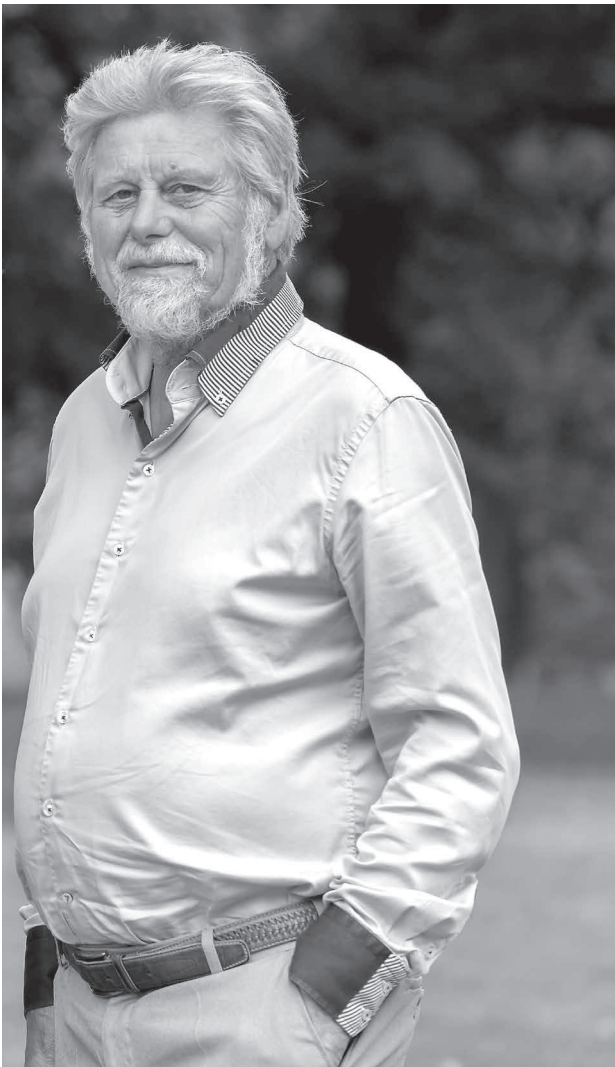
Volikogu kinnitas pärast muuda-tusettepanekute läbivaatamist 1. septembrist tööd alustava Lää-ne-Harju Muusika- ja Kunstide Kooli põhimääruse. 2. augustist juhib asutust Mihkel Tikerpalu. Põhimäärus võimaldab uue eri-alana lisaks senisele muusika-, kunsti- ja tantsuõppele avada huvikoolis ka teatrilase õppe-suuna.

Vallavara müük

Volikogu otsusega müüakse ava-likul enampakkumisel alghin-naga 6000 eurot Paldiski linnas Pakri tn 6-47 asuv valla omandis olev 1-toaline korter üldpinnaga 31,3 m².

Kloogaranna rannaala arendamise teine etapp

Vallavalitsus esitas Riigi Tugi-teenuste Keskuse piirkondade konkurentsivõime tugevdamise toetuse lisavooru taotluse „Kloo-garanna rannaala väljaarendami-se II etapp“. Teise etapi maksu-museks on 655 000 eurot, millest 458 500 eurot moodustaks toe-tus. Volikogu otsusega tagatak-se projekti omaosalus 196 500 eurot.

In memoriam Mati Vetevool

5.05.1945–11.07.2021

Külli Tammur, Vallavolikogu esimees

Siin maailmas on mõned inimesed, kes on kuidagi täpselt õiged ja sul on tunne justkui sa teaksid neid terve oma elu. Isegi kui tegelikkuses olete kohtunud vaid põgusaks hetkeks või ehk hoopiski mitte. Need inimesed on haruldased ja neid haruldasi inimesi on meie seas nüüd ühe võrra vähem.

Mati soojust, siirust ja positiivsust jääme me kõik mäletama. Kui Mati tuppä astus, tajusid sa seda kohe. Tema selge, sõbralik ja maailmale avatud silmavaade, tugev, soe ja kindel tervituseks sirutatud, käsi ning päriselt mõeldud küsimus: „Kuidas sul läheb?“ Nii talvine ja igapäeva-ne tervitus, aga Mati puhul mäletamisväärne. Kui ei olnudki vahel nii väga hea päev olnud, siis Mati lahedad, vahetud ja kohati tobenaljakad lood tegid selle alati paremaks ning rõõmsamaks. Uhked kalasaagid, kummalsed kohtumised ja neist kõigest pajatatud jutustused läbi mõ-nusa huumori – jään neist puudust tundma.

Mati jutust kiirgus austust, armastust ja suurt soojust oma naise, laste, lastelaste ning lähedaste vastu. Tema perekond oli tema elu keskpunkt ja lähtekoht ning vaatamata tema tuhandetele tegemistele kõige oluli-semal kohal. Lihtne on armastada armastuväärseid inimesi, kuid Mati jäi alati väarikaks ning lugupidavaks ka nende suhtes, kes vahest nii mõistlikud ning armastuväärsed polnudki. See on suure inimese oskus. „Ära sa lolliga vaidle, ta teeb sulle kogemuse pealt ära“, ütles ta mulle ikka vahel vaikselt, kaval säde silmis.

Aitäh sulle, sõber, et õpetasid, toetasid ja julgustasid. Jään sind kogu südamest igatsema.

Kogukonna koor Padise kloostri kirikus suurteost harjutamas.

Kogukonna koorilauljad kannavad Padisel ette isamaalise suurteose

ajaleht@laaneharju.ee

» 27. augustil kõlab Padise kloostri meie valla elaniku, helilooja ja Risti Kooli direktori Kristo Matsoni heliteos „Pühendused Eestimaale“. Taasiseseisvumise aastapäevale pühendatud kontserdil saab lisaks suurteosele kuulata veel teisigi isamaalisi laule. Esitatakse eestimaist luulet, meeleolu loovad valgusefektid ja selleks kontserdiks loodud muusikalised miniatuurid.

Kolmest osast koosnev heliteos on kirjutatud segakoorile ja saksofonikvartetile. Kuna teos on esitamiseks suurele koorile, kaasati Padise segakoorile lisaks lauljaid nii Paldiski, Keila kui Tallinna kooridest. „Tahaks uskuda, et kokku tuleb ligi 60 inimest,“ tutvustab kontserti idee autor ja ühendkoori diri-

gent Marge Matson. Kontserdil saab kuulda saksofonikvarteti Quattro Quarti esituses imeilusat Heino Elleri „Kodumaist viisi“, samuti teevad nad kaasa suurteose esituses.

Marge iseloomustab heliteost kui põhjamaiselt karget ja hingestatud muusikat, milles on pikad meloodialiinid. Selgelt on tunnetada merelähedust ja laine- te iseloomulikku liikumist – on ju teos loodud siinsamas Pakri poolsaarel. Esimese osa tekst (Lydia Koidula) on ärkamisajast, teine pagulasajast (Kalju Lepik) ja kolmas tänapäevast (Hando Runnel). „Teos on kompaktne ja sobib suurepäraselt Padise kloostri akustikaga. Unikaalne on ka heliteoses veega täidetud klaaside kasutamine, mis on muusikasse sisse kirjutatud ja mis kõlavad väga maagiliselt.“

Marge ütleb, et nad on abikaasaga varemgi musitseerides koostööd teinud: „Muusikaakadeemia lõpetamisel dirigeerin Kristo kompositsioonieriala magistratööd ja sama eksamiga kaitsesin enda koorijuhtimise bakalaureuse kraadi.“

Suurteos „Pühendused Eestimaale“ sündis EV 100. aastapäevaks ja on kirjutatud dirigent Veronika Portsmuthi tellimisel. Esiettekannet toimus 23. veebruaril 2018 Tallinna Kaarli kirikus.

„Ka meie planeerisime teoste esitada käesoleva aasta veebruaris, kuid siis tegi koroonad omaid korrektiivid,“ räägib Marge. Nüüd, mil avanes võimalus teost esitada, on tal hea meel, et kooril on aega ja tahtmist suvel koos käia. Boonuseks on väga kauni kõlaga Padise klooster, kus iga-

nädalased proovid mõjuvad lauljate sõnul lausa teraapiliselt.

Kui helilooja Kristo Matson koorile teost tutvustas, siis lauljatele meeldis muusika kohe. Eriti pühalikuks peavad nad teose viimast osa.

Kuigi koroonaaeg hõrenas paljude kooride ridu. on Padise segakoor kõiki võimalusi proovideks kasutanud. Marge Matson, kes on koori ees olnud kaks aastat, usub, et kontsert on lauljatele heaks väljundiks.

Uute piirangute valguses toimub kontsert kõiki riigis kehtivaid nõudeid silmas pidades. Kontserdil osalemine on võimalik immuniseerimispassi, COVID-19 läbipõdemist kinnitava tõendi või negatiivse testitulemuse esitamisel. Kohapeal testimise võimalus puudub.

Parimaks ühiskondlikuks rajatiseks kuulutati Paldiski linnaväljak

Konkursi „Eesti kaunis kodu“ raames valiti välja tänavused Harjumaa kauneimad kodud ja ühiskondlikud objektid.

Parimaks ühiskondlikuks rajatiseks kuulutati Paldiski linnaväljak, millest on kujunenud aktiivselt kasutatav kokkusaamispaik ehk tõeline linna süda.

FOTO: ARGO VIKKVALD

Maailm lapse silmadega

Tatjana Tode
Vasalemma Rahvuste Seltsi liige

» Ämaris toimus rahvusvahelise joonistusvõistlus „Maailm lapse silmadega“, mida korraldas Vasalemma Rahvuste Selts.

Iirimaa, Inglismaa, Soomest, Itaaliast, Venemaalt, Lätist ja Eestist pärit lapsed esitlesid arvukalt huvitavaid ja värvikaid töid.

Eestist osalesid konkursil Ämari, Rummu ja Paldiski noortetoad. Lasteaiad Sipsik Paldiski linnast, Lepatriinu Rummult ja Linnamäe lasteaed.

Koolidest asusid võistlustulle Mahtra Gümnaasium, Lasnamäe Vene Lütseum, Kadaka, Laulasmaa koolimajad, Tallinna Valgevene pühapäevakool „Busliki“.

Parimate autasustamine toimus 12. juunil 2021 Ämaris.

Kõigile võistlusel osalenud lastele anti auhinnad, kingitused ja medalid võistluse tiitliga „Maailm lapse silmadega“

Pärast autasustamist toimus kontsert, kus astusid üles tantsustuudio „Aurinko“ Alla Huvärinen juhendamisel Soomest, Vasalemma kunstikool Svetlana Lõsaka juhendamisel ja Valgevene pühapäevakool „Busliki“ Niina Peerna juhendamisel.

Toimusid toredad töötodad kus sai maalida kivisid ja lusikais Elena Merila ja Svetlana Mädenetsi juhendamisel ja näomaaling koos Eleanor Eriksiga.

Kohale oli kutsutud põnevaks uudistamiseks päästeautod Paldiskist ja Ämari lennubaasist.

Suur tänu kõigile osalejatele ja korraldajatele!

Sellised üritused täidavad maailma värvide, õnne ja rõõmuga!

Laagrisuvi Kultuurikeskuses

Anneli Pärilin, Lääne-Harju Kultuurikeskuse juhataja kt

» Lääne-Harju Kultuurikeskuse majades on koroonaperioodil ära jäänud mitmeid kultuurisündmusi, kuid suvekuudel sai neis korraldatud nii mõnigi põnev lastelaager.

Juuni teisel ja juuli viimasel nädalal korraldas Tallinna Nõmme Huvikool Klooga majas oma kunstilaagreid. Klooga kaunist loodust, järve, sportimisvõimalusi ja Kultuurikeskuse külalislahkust nauditi mõlemal korral pea terve nädala jooksul. Sel ajal valminud töödest pandi kokku väike maalinäitus, mida tutvustati viimasel laagripäeval oma vanematele. Tehti ka vahvaid taaskasutussuunitlusega projek-

te. Nii sai Klooga maja ronilill endale vana ukse näol uue toe.

Kloogal korraldas minilaagri ka Lääne-Harju Kultuurikeskuse lastekoor. Südasuvises kuumuses oli järves ujumine sagedaseks ja hütuseks ja meelelahutuseks ning laste tungival nõudmisel planeeritakse järgmisel suvel juba pikemat kohalviibimist.

Lisaks õõbimisega laagritele on Kultuurikeskus võõrustanud ka päevalaagreid, kus lapsed saavad hommikul ja lahkuvad õhtul. Juuli keskel toimus Padise rahvamajas ja selle ümbruses seikluslaager. Eestvedaja oli Lääne-Harju Huvikeskuse töötaja Maarja Heinleht, kellele laagriprogrammi kokkupanemine ja eestvedamine oli praktikatöö ja osa õpingutest Tallinna Majan-

duskoolis. Praktikajuhendajaks oli loo autor ning lisaks Huvi- ja Kultuurikeskusele aitasid laagri korraldamisele tugevalt õla alla panna vabatahtlikud naiskodukaitsjad Padise-Kloostri jaoskonnast eesotsas Reelika Sommermanniga.

Laagris osales 25 last ning laagripäevade jooksul õpiti metsas ellu jääma, esmaabi andma, tuld kustutama, sööki valmistama, tehti teaduskatseid, taaskasutuskunsti ja palju muud põnevat. Mitmed lapsed leidsid endale uued kaaslased, kellega ülejäänud suvi koos veeta.

Veel üks Huvikeskuse, Kultuurikeskuse ja Rohelise Valla kodanikualgatusel sündinud laager toimus Marie Käige eestvedamisel augusti algul Kloogal.

Kolme päeva jooksul viidi läbi keskkonnasäästlikku mõtteviisi ja loovust arendavaid taaskasutustöötubasid, tutvuti Klooga maja permakultuuriaia ja kompostimisühendustega ning külastati Tuula Mõisa Rohtaed & Talli, kus sai oma silmaga kõrvitsavalle näha, loomapere silidat ja hobusega ratsutada. Loomulikult ei puudunud laagrielust ka mängimine, laulmine ja Klooga järvemõnude nautimine.

Kultuurikeskusel on rõõm, et meie koostööpartneriteks on olnud särtsakad kohalikud sädinimesed ja tublid juhendajad. Nii oleme saanud veidikenegi üheskoos täita seda tühimikku laste sotsiaalses suhtluses, mis kahel viimasel õppeaastal koduõppe tõttu on tekkinud.

Krista Maaro
Ohtukas

» Juba viiendat suve võis neljal päeval märgata Ohtu külavahel aktiivset laste liikumist. Toimus mas oli Ohtu küla lastelaager, kus osales taas üle kolmekümne lapse. Sellel aastal saime oma esialgsetest plaanidest kinni pidada ja laager toimus 16.-19. juunini. Nelja päeva jooksul sai orienteeritud, meisterdatud, teadust tehtud ja kokatud.

Esimesel päeval kogunesid lapsed külaplatsile, kus Urmas Veersalu juhendamisel sukelduti Pihu metsa orienteeruma. Metsa olid märgitud punktid, mis oli vaja üles leida. Igas punktis tuli

vastata küsimusele, et saaks edasi liikuda. Lapsed said ülesandega väga hästi hakkama ja kõiki osalejaid premeeriti šokolaadimedaliga.

Teisel päeval kogunesid lapsed Sepasauna tallu, kus Riine Rozina juhendamisel meisterdati looduslikest materjalidest. Lapsed moodustasid möödaminnaks võistkonda ja peeti maha hoogne rahvastepalli matš. Rahvastepalli tuhin oli lastel sees ka järgnevatel päevadel.

Kolmas laagripäeval toimus Jaani talus ja tegevuste juhendajaks oli Eliko Kõiv. Lapsed tegid seebimulle ja laavalampe, ümber maja lendasid taeva poole raketid. Vahepeal oli võimalik lambaid

vaadata, kanadele rohtu söögiks viia või koeraga palli mängida.

Laagri neljandaks päevaks kogunesid lapsed Unalepa tallu. Meil on juba traditsiooniks saanud, et viimasel päeval lapsed kookavad. Selle aasta menüüs olid kartulisalat, maitsevõid ja küpsisetordid. Päev pakkus ka terava elumuse, kui üks rästik oma igapäevatoimetuste käigus kogenud laagrit külastas. Õnneks sai ta oma eksimusest aru ja lahkus kiirelt ja rahumeelselt.

Suur aitäh kõigile vabatahtlikele, kohalikele omavalitsusele ning meie pikaajalistele sponso-ritele Selverile ja Veski Matile. Tänu teile saame oma küla lastele neid vahvaid suvepäevi pakkuda.

Ohtu lastelaager toimus taas

Hoogne seebi mullitamine Jaani talus.

FOTO: KIRSTI LAAS

Elutarkuse omandamisest Ohtu vallakoolis

Jüri Alter
Risti Kooli õpetaja

» Ohtu külakool (1-2 aastane lugema õppimise kool) alustas tööd 1786/87.aasta talvel. Seda kinnitab Keila kiriku pastori Otto Reinhold Holtzi kooli "katsumine" Ohtus. Aastal 1797 on Ohtu külakool veel alles, kuid pole teada, millal lugemiskool Ohtus oma tegevuse lõpetas.

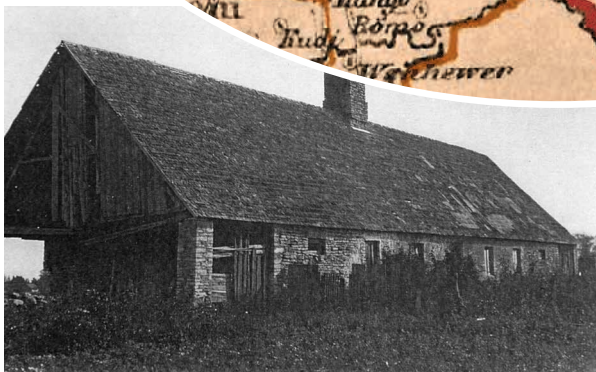
1. detsembril 1871. aastal avati Ohtu vallakool Uuetoa teomajas, mis asus kalmistu lähedal Rehe talu juures. Asutajateks olid mõisa omanik Konrad von Meiendorff ja Ohtu vallavolikogu. Mõisa teomajas kooliks kohandatud ruumides tegutses üks aasta. Vallakooli koolmeistriks oli Jakob Rosenvald ja tema töötasuks oli 60 rubla hõbedat.

Juba järgmiseks aastaks ehitati paekivist koolimaja valla keskaia Aru talu juurde Kuusikule. Mõis andis ehitusmaterjali ja valla mehed ehitasid omal kulul maja üles. Koolimaja oli õlgkatusega, ühe korstnaga ja väga väikeste akendega. Koolis õppis 60 last vanuses 7-16 eluaastat. Õpilased vanuses 7 kuni 9 olid päevalapsed (eelkool üks päev nädalas), 10 kuni 13 igapäevalapsed (päriskool) ja 14 kuni 16 vahekoolilapsed (kordasid nädalavahetustel juba õpitut kuni leeris käimiseni). Õpetaja Jakob Rosenvald töötas Ohtu vallakoolis kaheksa aastat (1871-1879). Oma õpetajahariduse sai ta Junkeni koolist.

Aastatel 1879-1882 oli Ohtu koolmeister Mihkel Kriisk. 1880. aastal kirjutab ta üleriigilises statistilises ankeedis, et koolis käib sel aastal 80 õpilast – 44 poissi ja 36 tüdrukut vanuses 7 kuni 16 eluaastat. Õpitakse usuõpetust, lugemist, kirjutamist, rehkendamist, geograafiat, laulmist-koorilaulu, vene keele lugemist ja kirjutamist. Kooli aastane

Asukoha kaart (1884).

"ALUSKAART: MAA-AMET 2021, AJALOOLISED KAARDID."

Ohtu vallakooli esimene koolihoone Uuetoa teomajas (1871-1872). Pildistatud 1938.a. FOTO ERAKOGUST.

Ohtu koolimaja Kuusikul (1872-1920), mis ehitati 1889 aastal endise maha põlenud koolimaja kohale. Pildistatud 1938.a. FOTO ERAKOGUST.

Ohtu algkool mõisa härrastemajas (1920-1974). HARJUMA MUUSEUM: HMK_F4296_1

Koolijuhataja Juhan Paas õpilastega 1910. aastal Kuusikul. FOTO ERAKOGUST.

Ohtu algkool mõisahoones 1925.a. Keskul vasakult koolijuhataja Johannes Dunkel, õpetaja Akelina Lepik, õpetaja Karl Loorits. Õpilasi koolis 84. FOTO ERAKOGUST.

eelarve on 101 rubla, mis kulub koolmeistri palgaks. 1852. aastal sündinud Mihkel Kriisk sai õpetajahariduse Simuna koolmeistri koolist.

Aastatel 1887-1891 oli Ohtu vallakooli koolmeistriks Juhan Rimmel. 1888.a. augustikuus oli Laitse Mäepealselt tütarlaps Rimmelite perekonnas lapsehoidjaks. Viimane varastanud oma leivaisalt suhkrut. Muidugi

karistanud Rimmel süüdlas. Vihavaenus tütarlaps süüdanud Ohtu valla kivist Kuusiku koolimaja õlgkatuse põlema. Koolimajast jäi järele ainult ahervare. 1888/1889 õppeaasta toimus Kuusiku koolimajast üle külatee Aru talus. Kohe talvel veeti uued ehituspalgid kohale. Koolimaja paekivist müürid lammutati ja veeti külatee äärde kooliaia, mis praegugi veel alles

on.1889.a. ehitati uus koolimaja palkidest, laastukatuses ja kahe korstnaga ning juba avarate akendega. Sügisest alustati õppetööd uues Kuusiku koolimajas.

Aastatel 1906-1914 oli Ohtu vallakooli koolmeistriks Juhan Paas ja 1914-1936 koolijuhatajaks Johannes Dunkel. 3.novembril 1920.aastal kolis Ohtu vallakool Ohtu mõisa härrastemajja, mille Keila vallavolikogu

oli eelnevalt endale ostnud. Ohtu kooliga ühendati Maeru ja Lehola (Kulna) koolid nüüd juba 4.klassiliseks algkooliks. 1924.aastal muudeti kool 6.klassiliseks. Ohtu kool lõpetas oma tegevuse 1974.aastal. 103 aasta jooksul said Ohtu ja veidi kaugemate külade lapsed Ohtu koolist eluks väga vajalikku elutarkust.

Uuetoa teomaja on lammutatud ja selle koha peal asub

5.augustil 2001.a. paigaldatud mälestuskivi Ohtu vallakooli 1871.a. avamise tähistamiseks. Kuusiku koolimaja ja Ohtu mõisa härrastemaja on eraomaniku valduses. Mõlemad hooned on väga hästi uute omanike poolt korrrastatud ning hoitud.

Suur tänu Mai Härmile Tapiaste talust, kes usaldas mulle kasutamiseks Ohtu kooli ajaloo käsikirja materjalid.

Maalilaager Väike-Pakri saarel

Nika Kalantar
Amandus Adamsoni Ateljeemuuseumi kuraator

» Muidu skulptorina tegutsenud Amandus Adamson on oma maalidel korduvalt kujutanud Pakri saarte eriomast loodust, millest ammutas ainet nii olustiku- kui meremaalide loomiseks. Adamsoni võlunud saarte loodus on kütkestav ka tänapäeval, ehkki saared ise on olnud keeruliste aegade ja olude tunnistajaks. Praegugi on saartel püsielanikke väga vähe ja kui seal üldse kedagi suurema seltskonnana ringi liikumas näeb, siis on need mägiseid, kelle elu kulgeb uhkes üksinduses.

Võimalus veeta kolm päeva maalilise loodusega Väike-Pakri saarel tõi esmakordselt muuseumi korraldatud maalilaagrisse kokku vahva loomingulise seltskonna. Laagri juhendaja Leena Horma jäi osalejatega väga rahule – niivõrd pühendunud laagrilisi näeb tema sõnul harva. Ehkki ilmad olid kuumad ja maalimiseks tuli hoolega kohta otsida, et mitte päikese käes lootusetult ära põleda, valmis terve hulk värvi- kirevaid ja isikupäraseid maale. Saare mitmekesine loodus pakus kõigile midagi, valdavalt muidugi romantilisi merevaad

FOTO: MERLE TANK

Pakri maalide värvidekamma.

teid, raamituna kord õrnroosa päikeseloojangu, kord pärastlõunase raue taevastina poolt.

Laagri jooksul said kunstiga tegelemiseks julgustust need, kes viimati olid pintsli käes hoidnud kooli kunstitunnis, ja neid, kes juba igapäevaselt kunstimaailmas tegevad, suunas Leena vaatama maastikku senisest hoopis uudse pilguga. Nii valmisid maastikuvaated ilma rohelise värvita ja päris oma segatud paletiga maalitud fantaasiamaastikud. Laagri lõpus toimunud tööde ülevaatusel nägime kuivõrd palju erinevaid värve ja vaateid võib ühe saare loodusest

leida! Laagri jooksul valminud töid saab näha Adamsoni Ateljeemuuseumi galeriis 24.08-05.09.

10.-12. septembril kutsu- me kunstimuuseumi täiskasvanuid Naissaarele varasügisel oma- seid toone jäädvustama. Laagrit juhendab Leena Horma ja oodatud on nii algajad kui ka edasijõudnud. Toimub ka öö- maalimine. Osalejate arv on 12 inimest. Majutust ja toitlustust pakub Naissaare Külastemaja. Laagri tasu on 200 eurot (kõik hinnas). Registreerumine: amandusadamson@hmk.ee / tel. 6742013

Korraldaja
LAANEHARJU VALD

Muinastulede öö

KLOOGARANNAS

LIIS LEMSALU BAND & REKET

MIHKEL JÄLLER

28.08.21 | algusega 20:00
Sissepääs TASUTA!

20:00

21:00

Korraldab
MTÜ LODIJÄRV

SUVELÕPUPIDU

Paadid järvel

29.08 Klooga järve kaldal

ALA AVATAKSE 17.00

Tegevused kogu perele. Kanuurent, paadisõit ja palju muud!
Ohtu lõpetab tuleshow!

ÜRITUS ON TASUTA!

Õhtut juhib Gaute Kivistik

Jälgige infot ürituste toimumise kohta valla sotsiaalmeedia kanalites ja ürituste kalendris.

Kolm kümnendit vallajuhina – elutöö ja elukool

Marje Suharov

» Eesti taasiseseisvuse taastamise aastapäeval tunnustab Lääne-Harju vald sinise elu arengusse panustanud teenekaid vallakodanikke. Valla teenetemärgi saab Eesti üks staažikamaid, pea 34 aastat omavalitsusjuhina töötanud ja Lääne-Harju valla ülesehitamisse vallavalitsuse liikme ja Padise piirkonna juhina suure panuse andnud Leemet Vaikmaa, kes suve alguses siirdus teenitult pensionipõlve pidama.

Mitme haldusreformi võlud ja valud läbi elanud ning hulga kriise lahendama pidanud tegijal on nüüd aeg rahulikus kodukeskonnas Padise kloostris taga, jõe kaldal meenutada sündmuste-rohkeid aastaid.

Juhtimisoskus geenides

Leemet Vaikmaa on vastutanud maal rahva eluolu eest läbi mitme ajaetapi, olles juba aastatel 1979–1981 Padise Külanõukogu esimees, seejärel Koidula kolhoosi aseesimees ja vallavanem. Eeldused juhi ametiks sai ta kaasa kodust – Leemeti isa oli aastaid sama kolhoosi esimees ja ema peazootehnik.

„Olen terve elu olnud vastutav rollis ja seetõttu ka laiemalt mõelnud. Nüüd on uus põlvkond peale tulnud, kes teevad asju omamoodi ja saavad hakkama,“ räägib endine vallavanem. Pensionile jäämise kohta arvab ta, et kui oleks ükskõik mis ametis jätkanud, siis tahes tahtmata ei oleks oma rollist välja saanud.

Täna kolmkümmend aastat tagasi

„Padise valla algaastad olid keerulised,“ ütleb Leemet ohkega. Augustiputši toimumise järgsel päeval käis Padisel tollane Harju maavanem Anti Oidsalu. Kuna olukord oli ärev, otsiti Maavalitsusele alternatiivset toimimise kohta, milleks sobisid hästi teedevalitsuse ruumid Harju-Ristil. Maakonnas toimis valdade, linnade ja maavalitsuse vahel autonoomne sidesüsteem, mida keegi võõras kontrollida ei saanud. Igas omavalitsuses oli raadiojaam, millega peeti ühendust.

Vahetult pärast taasiseseisvuse väljakuulutamist sõitis Padise külanõukogu ette Nõva lähedal paikneva Suurekivi sõjaväebaasi auto. „Nii jälgisid vene sõdurid terve päeva meie tegevusi ja võimalik, et kuulasid ka pealt,“ meenutab Leemet. „Aga üldiselt oli siinkandis kõik rahulik, sest ka kogukond on läbi aegade olnud paikne ja rahumeelne. Tänu sellele olen siin ametis ka nii kaua vastu pidanud.“

Külanõukogust vallaks

1989. aasta detsembris toimusid Eestis esimesed vabad kohalike rahvasaadikute nõukogude valimised, mis tõid kaasa valla ja maakondade taastamise. Üheks esimeseks omavalitsuse ülesandeks oli taastada valla õigused. „Eks see külanõukogu oli ju põhimõtteliselt samasugune omavalitsus nagu vald. Olid rahvasaadikute nõukogud valitud ju kohalike inimeste poolt,“ sel-

FOTO: MARJE SUHAROV

Leemet Vaikmaa elutöö vallaametnikuna lõppes Padise kloostrit renoveerides.

gitab Leemet tema tööperioodi esimest haldusreformi.

16. jaanuaril aastal 1992 kinnitati ametlikult Padise valla õigused Ülemnõukogus ja Leemet Vaikmaast sai vallavanem. Üle tuli võtta maakonnalt koolid ja lasteaiaid ning majanditelt kommunaalmajandus.

Järgnesid aastad maa- ja põllumajandusreformi tähe all. „See oli meeletu töömaht, sest territoorium oli suur. Rahvas tuli kokku kutsuda ja teha palju selgitustööd,“ räägib Leemet reformi pikast saagast.

Elukool vallajuhina

Koos valla moodustamisega algasid ka katsumused. Kui 1992. aasta 30. jaanuaril oli õues 20 kraadi külma, lõpetas kolhoos Padise katlamaja kütmise ning külma jäi kogu keskus. Katlamaja, mis oli omadega läbi, tuli samuti vallal üle võtta. Aga remontimiseks raha polnud. Keeruliseks tegi olukorra veel see, et poest ei olnud isegi tavalisi õliradiaatoreid saada. „Et rahvas kaks talve külmetamist rahulikult ära

kannatas, oli ikka suur asi,“ meenutab Leemet rasket algusaega.

Märgiliseks kujunes ka 1992. aasta juuli algus, kui toimus Suurekivi raketibaasi hoone üleandmine riigile. Leemet mäletab, et samal reedel päeval helistas vastloodud maakonna Päästetorni juht Vello Ples palvega tal Padise kloostris torni minna. Mere pealt oli antud teade, et Vihterpalu kandis vist põleb. „Läksin jooksuga torni vaatama ja nägin, et suur suitsuseen on üleval. Sealte jälle alla tagasi helistama, sest mobiiltelefone ju ei olnud,“ on Leemetil siiani mees ärevad hetked tulekahjust, mida kustutati hiljem kolm nädalat.

Esimesel päeval kustutati kohalike jõududega, aga öösel taibati, et asi on hull. Helistati numbrile 01, aga sealt abi ei saadud. „Tulekera oli üleval ja huilgas. Änglema küla ja Puuna poe ümbruse majad olid kõik ohus,“ räägib Leemet. „Siis helistasime laupäeva hommikul Eesti Raadiosse ja palusime edastada abikutse.“ Teate peale, et põleb 500 hektarit, tulid kohale üle Eesti vabatahtlikud ja päästekomandod.

Leemet selgitab, et struktuuriselt olid Eesti ametkonnad ju alles loodud ja valitses paras segadus. Järgmise päeva õhtuks tuli Vihterpalu valitsus koos peaminister Tiit Vähiga, kes ministrid Puuna poe ette üles rivistas. Valitsuse liikmed said konkreetsed ülesanded. Vaja oli korraldada kõik vajalik viie-kuuesajale kustutajale. „Kuna keegi pidi kõik kustutusvahendid vastu võtma, tagusin pitsateid ja allkirju. Pärast tulekahju sain veel mitu aastat riigikontrollis käia aru andmas – kuhu panin kindad ja kuhu labidad,“ räägib Leemet. „Sellel ajal ringi liikunud kahtlustuse-

le, et tulekahju võis olla seotud sõjaväebaasi ülevõtmisega, oligi ehk tõepõhi all. Aga jumal temaga, keegi meie poolt õnneks provokatsioonile ei allunud ja suuremat intsidenti venelastega ei tekkinud.“

Veel vaatab Leemet tagasi keerulisele olukorrale 11. septembril 1997, kui Kurkses toimus Eesti sõduritega enneolematu katastroof. „Meie sadam, meie töötajad. Esialgne süüdistus oli, et me ei valva merd,“ meenutab endine vallajuht.

Pea kümnendi pärast tuli valla rinda pista 2006. aasta Loode-Eesti õlireostuse likvideerimisega Alliklepa ja Keibu rannas.

„See kõik on olnud tohutu elukool. Olime valla töötajatega koos raskustega nii ära pargitud, et kaadrivahetust praktiliselt ei toimunud. Sellised olukorrad annavad jõudu ja liidavad,“ hindab Leemet kõrgelt oma inimeste panust.

Valdade liitmine

„Minu tööperioodil oli ju teinegi haldusreform – valdade sundliitmine. Sellele vastandusime alguses selgelt,“ ütleb Leemet kuid nüüd arvab, et uus vald toimib normaalselt ja suures plaanis on sellest reformist kindlasti kasu.

Siiski arvab ta, et nii suures vallas ühtne kogukonnatunne ei kannu enam nii nagu vanasti. Hea, et neli aastat tagasi moodustati laiapõhjaline valimisliit ja need eesmärgid, mis olid väikese vallana, on suures vallas ka täide viidud. „Aga ega elu ei saagi selle järgi võtta, mida sa oled valmis ehitanud või mis veel teha oleks võinud. Tähtis on ka vaimne pool. Nooremaks ei lähe keegi. Nüüd saan rahuga oma koduseid asju ajada. Ko-

dus on köök minu käes ja sealt ei ole mind siiani välja tõstetud. Keedan moosi ja käin kalal. Abikaasale meeldib rohkem aiadöö,“ kõneleb Leemet.

Intervjuu lõpetuseks lendavad rahuvalvajad otse üle asula, üle lasteaedade ja koolide Padisel ja Vasalemmas.

„Saaks ju lennata inimtühja maa kohalt, aga mitte üle kloostritorni. Ei tea kas peab hakkama ülestõusu korraldama?“ on Leemet tõelise vallajuhina murelik lahendamata probleemi pärast.

Kultuuriüritused Padise kloostris

18. ja 20. augustil kell 20.00 Mahavok “Kvadrofoonia Padise kloostris”

Padise kloostris ja ansambel Mahavoki side on kestnud aastakümneid. Väärkas kesk- aegne mungaklooster, selle võrratu akustika ja ansambli helikeel sobivad suurepäraselt kokku.

Sel korral esitatakse Heini Vaikmaa erilise kõlaga kvadrofoonilist uut loomingut ja pannakse end proovile ka uute helitehnoloogiliste ja valguslahendustega.

Piletid müügil Piletilevis ning kohapeal, hind 20€

21. augustil kell 17 “Koidukuma” – E Stúdio koori- ja tantsukool & Heini Vaikmaa ja Mahavok

Augusti lõpus tulevad E Stúdio laulu- ja tantsukooli noored kokku Padise kloostrisse, et tähistada üheskoos Eesti taasiseseisvumise 30. aastapäeva ühe suurejoonelise kontserdiga koostöös Heini Vaikmaa ja ansambel Mahavokiga! Kontserdil tulevad esitamisega lood ansambli enda laululoomingust, mis on pühendatud sellele olulisele kuupäevale meie kodumaa ajalooks.

Piletid müügil Piletilevis ja Piletimaailmas, 20€/15€ (õpilased/tudengid, pensionärid) ning kohapeal.

Ilusale muusikale aitavad öla alla panna Tartu linn, Eesti Kultuurkapital ja Eesti Kultuurkapital Tartumaa ekspertgrupp.

29. augustil kell 16.00 „Suvelõpukontsert Padise kloostris - Andres Mustonen ja Hortus Musicus“ Hortus Musicuse 50. hooaja algus.

Piletid: eelmüügist 15€/10€ (õpilased/tudengid, pensionärid) ja kohapeal

NB! Pääs kontsertidele vastavalt kehtivale korrale vaktsineerimis- ja läbipõdemistõendi või negatiivse testi olemasolul. Kohapeal testimise võimalus puudub. Palun varuge aega, et jõuaks kõiki tõendeid kontrollida.

koorikontsert

Pühendused Eestimaa

27. AUGUSTIL 20.00 PADISE KLOOSTRIS

ESINEVAD
Padise segakoor
Paldiski segakoor
Kammerkoor Studium Vocale
Keila segakoor La ja Do

KAASTEGEV
Saksofonikvartett Quattro Quarti
Klaveril Viktoria Zeilja

Dirigent MARGE MATSON
KAVAS: K. Matson, H. Eller, V. Tormis, K. Tamra, Ü. Vinter jt.

Sissepääs muuseumipileti hinnaga: 6€ / 4€
Kontserdil osalemine on võimalik immuniseerimistõendi, läbipõdemistõendi või negatiivse testitulemuse esitamisel.

ESTI KULTUURKAPITAL | LAANE-HARJU KULTUURIKESKUS | PADISE KLOOSTER

ROHELINE VALD

Korteriühistud said vallalt tuge

» Käesoleva aasta kevadel eraldati esmakordselt korterelamute õuealade haljastuse ja hoovide korrastamise toetust korteriühistutele, et edendada ning luua võimalusi elukeskkonna parendamiseks ja atraktiivsemaks muutmiseks. Esimesed projektid on tänaseks ellu viidud, mõned näited:

Pakri tn 4, Paldiski kortermaja prügikonteinerite aedik.

Männi-mäe tee 9, Meremõisa kortermaja prügimaja.

Metsa tn 22, Klooga tänavapoolse puitlippaia ja väravate renoveerimine.

Risti Kool Harjumaal otsib abiõpetajat-tugiisikut

Töö kirjeldus
Toetada koolipäeva vältel hariduslike erivajadustega laste igakülgset arengut

Ootused kandidaadile
Haridustase: üldkeskharidus
Keeleoskus: eesti keel, soovituslikult inglise keel (kesktase)
Muud nõuded: abivalmis ja meeskonnatööd väärtustav

Kool pakub
Juhendamist, meeldivat kollektiivi ja huvitavaid ühisüritusi.
Töösuhte kestus: tähtajaline, tööle asumise aeg: 01.09.2021

Lisainfo
Kandideerimise tähtaeg: 11.08.2021
Kontakt: Kristo Matson, tel. 6081234
Kaaskiri ja CV palume saata e-posti aadressile kristo.matson@ristipk.edu.ee
www.ristipk.edu.ee

**OHTU
ESMAMAINIMISE
780
AASTAPÄEVA
SIMMAN**

**22.AUGUSTIL 2021
KÜLAPLATSIL
KELL 15.00**

**Pop-up kohvik
Sõnavõttud
Kauni kodu autasustamine
Tantsuks mängib
Lavassaare trio**

Käesalu rahvas kogus konteineritesse sadu autorehve

ajaleht@laaneharju.ee

» Käänulised tolmavad kruusateed loopealsete põldude vahel viivad Keila-Joa – Keila maanteelt Käesalu külla.

Igipõlist külakohta on esmakordselt mainitud aastal 1480 ja esimestel ajaloolistel kaartidel on talukohad märgitud juba 17. sajandil. Käesalukas Christel Ilves, kes küla tutvustavat ringsoitu teeb, näitab vana ehitise-na paekivist tuuleveskit aastast 1809. Tänapäevaks on endine paekivist tuulik küll paraku varemais ja omanikul puudub plaan selle kordategemiseks. Samuti väärivad märkimist külas ilutsevad suursugused rändrahnud ja liigirikad looduslikud rohumaad.

Suure küla väike kogukond

Pindalalt on Käesalu küla päris suur, ulatudes Laulasmaalt Keila jõeni. Registri andmetel elas aasta alguses külas 118 inimest, nendest võrdselt nii mehi kui naisi.

Christeliga koos tegutseva pisikese kogukonna “mängumaa” jääb Käesalu mõisa lähieümbrusesse, kus on kümnekond talukohta. Enamasti elatakse seal aastaringselt, kuid on ka maaomanikke, kes ajutiselt oma kinnisvara külastavad. “Vabal ajal tegeldakse oma hobidega, peetakse kõikvõimalikke lemmikloomi, tehakse palju aiatöid ja hoitakse oma kodusid korras – tavaline rahulik maaelu,” räägib Christel, kes ise vaimustub leiva küpsetamisest. Igal reedel pakub ta värsket leiba Laulasmaal toimuvale OTT-il (otse tootjalt tarbijale laadal).

“Meie kodukülas austatakse väga inimeste privaatsust ja vaikust. Koos tegutsema on jäänud

FOTO: KADRI KAUKSI

Talgutega veeretati kokku mitusada autorehvi. Esiplaanil külaaktivist Christel Ilves.

need inimesed, kellele on just see tähtis,” räägib Christel ja lisab, et külaaktiivi moodustavad neli peret, kellest vaid üks on kohalike põlistalunike järeltulija. Siiski on kõik Käesallu kodu rajanud kindla eesmärgiga linnakärast eemale saada, sest tööle sõit Tallinna tähendab liiklusraske ja närvisurma. “Aeg-ajalt on nii vaikne, et Paldiski rongi hääld kostab ära,” räägib Käesalus veerandsada aastat elanud naine.

Võitlus rehvimägedega

“Selle vaikuse säilitamise pärast on meie ühine murelaps küla keskel asuv asfaltplats, kus lähemalt ja kaugemalt tulnud uljaspead kiiruskatseid teevad,” tõdeb Christel, “See müra on nii kõrvulu-

kustav, et isegi tuppa varjumine ei aita.” Külarahva kurvastuseks ei ole aidanud ei rääkimine, silidid ega ligipääsu tõkestamine. Lisaks lõhutakse rallitades taimi ning visatakse maha prügi ja tühja taarat, kirjeldab ta keerukat olukorda. “Aga me ei jätta oma jonni!” Esimest korda koristati suurem praht 2016. aastal Teeme Ära talgute raames. Kokku koguti hulgaliselt autorehve, kuid kuna siis jäid need platsilt ära viimata, “liikused” rehvid sujuvalt üle platsi laiali tagasi. “Prügi ja tühja taara korjamine on oma silmailu, väikelaste turvalisuse ja loomakäppade säästmise huvides olnud järjepidev tegevus,” räägib Christel võitlusest puhtama keskkonna nimel.

Rästik autokummis

Nõukogude ajal oli piirkond Valsalemma sovhoosi äärealal, mis tähendab, et erilist majandustegevust ei ole sealkandis enam ammu toimunud. Ringikujuline asfalttee ja platsi puudesalus, vana tuuleveski kõrvale rajas endine autobas AS KeVa õppesõiduks.

Selle aasta maikuus palus külaaktiiv kokkusaamist vallametnikuga, et rääkida probleemsest kihutamise kohast ning tolmavast ja auklikust külasteest. Lepiti kokku ühine koristuspäev. Talgupäeval tegi külarahvas koos vallametnikuga usinalt tööd. Hoogu ei pidurdanud ka rehvi sisse peitu pugenud roomaja. Kokku veeretati nii palju vanu autokumme, et rehvikorjetele järgnenud esmaspäeval tellis vallavalitsus konteineritele lisa. “Nüüd on selle platsiga veel viimane mure – kihutamise ja rüüstamise tõkestamine. Aga küll see mure ka laheneb,” usub Christel ja nendib, et viimasel ajal on murede laheneda kuidagi kiiremaks muutunud.

Külaseltsiga pärandit kaitsma

Kogukonnal on mõned unistused – mõeldakse külamajast, plaanis on asutada külaselts, et säilitada ja korrastada külas leiduvat pärandkultuuri. Huvi on hoida Käesalu küla loodust ning vältida piirkonna ilmet rikkuvate tehnorajatiste (näiteks päikesepargid jms) ehitamist. Üldplaneeringus soovitakse valla puhkeala laiendamist selliselt, et ka Käesalu küla jääks koos Laulasmaa piirkonnaga tervikuna valla puhkealaks.

“Me oleme siia tulnud selleks, et jääda,” ütleb väikese Käesalu kogukonna nimel Christel.

Tagumine aeg õppida pakendite liigiti kogumine ära!

Kaupo Heinma Keskonnaministeeriumi asekanstler

» Pakendite liigiti kogumine on kuum teema üle Eesti, ja mitte ainult. Paljudes riikides käivad elavad arutelud selle üle, kuidas tõhustada kogumisvõrgustikku ning motiveerida inimesi pakendeid teistest jäätmetest eraldi viskama. Võin kinnitada, et Eesti pole siin mingi erand ning pidev töö parema jäätmekorralduse nimel käib.

Siin-seal võib silmata ülejäänud pakendikonteinereid, mis sisaldavad lõviosa kõike muud kui peaks. Siin jagunevad inimesed peaaegjalikult kolmeks – need korralikult sortijad, kelle silma selline vaatepilt mõistagi riivab. Siis need, kes salamisi ise kõikvõimalikku muud kraami sinna poetavad ning siis need, kel on üsna ükskõik. Olgugi et pealtnäha võib tunduda võimatu muuta n-ö. teise grupi harjumusi või panna ükskõikseid tähtsaks hoolima, siis võimatu missioon see pole.

Alustuseks tuleb saada aru oma rolli tähtsusest – muutuste jaoks on vajalik absoluutselt iga üli toimimine. Niisiis, selle asemel et mõelda, mida see minu korralik jäätmekäitumine muudab, kui teised ei tee, tuleb jääda enesele kindlaks, sest nii annad lisaks oma panusele ka eeskujuga inspiratsiooni teistele. Järgmi-

seks tuleks püüelda ka selle poole, et pakendeid üldse ei tekiks vähem. Siin saab tarbija ise palju ära teha, kui valib ülepakendatud toote asemel teise samasuguse kas üldse ilma pakendita või siis vähemaga. Muuseas, kingapoes, elektroonikapoes jms on inimesel täielik õigus pakend poodi jätta, kui sellest ei sõltu kauba turvalisus.

Kohv ja võileib, šokolaad ja limonaad

Mure olekski juba palju väiksem, kui pakendijäätmeid vähem tekiks. Näiteks kui ostame kohvi kaasa, siis oma topsi kasutades ei viska me seda pärast ära. Seega ei teki kohvi juues pakendijäätmeid. Muide, hiljuti käisid läbi numbrid, et Eesti inimesed kasutavad ca 200 000 ühekordset plasttopsi päevas.

Kui võtame kohvi kõrvale pakendatud võileiva, haaramme kaasa plastpudelid karastusjoogi ja pärastiseks šokolaadi, siis tekib juba neli pakendijäätet.

Kusjuures need on vaid väga väike osa toodetest, mille tarbimise järel pakendijäätmed tekivad, aga mille teket saaks tege-likult edukalt vältida.

Vaatame nüüd, milline on nende pakendijäätmete edasine teekond. Kui viskame kõik need tekkinud pakendid ühte konteinerisse – oletame, et tankla kõrvale segaolmejäätmete kasti

Pakendivaldkonna ülevaade

- Eestis tekib aastas keskmiselt 200 000 tonni pakendijäätmeid (arvestatud on nii liigiti kokku kogutud kui ka segaolmejäätmete hulgas olevaid pakendijäätmeid).
- Inimese kohta tekib meil aastas 176 kg pakendijäätmeid. Euroopa Liidu riikidest näiteks Saksamaal 226 kg/in, Lätis 216 kg/in, Bulgaarias aga 64 kg/in kohta.
- 2018. aastal võeti ringlusse 60 % pakendijäätmetest.

–, siis suure tõenäosusega need ringlusse enam ei jõua. Põhjus lihtne – kõik muu lahtine ja määritav kraam seal lihtsalt rikub materjali ära.

Seega – nendele pakendijäätmetele, mis visatakse koos kõige muuga ühte konteinerisse, ei antagi võimalust ringlusse jõuda. Suurem lootus on selleks nendel pakendijäätmetel, mis jõuavad just pakendijäätmete konteinerisse. Kuid ka seal tuleb loota, et jõuame sinna, kus poleks seda kedagi, kes sinna sisse kogu oma määratud jäätmevaranduse kallab.

Üks ei saa teiseta

Kindlasti on jäätmemajanduse toimimiseks vaja kõigi osapoolte ponnistusi. Me ei saaks agiteerida inimesi jäätmeid õigesti ära viskama ja viima, kui me ei anna neile selleks tööriistu ega loo tingimusi. Tõsi, pakendikonteiner ja biojäätmete konteiner iga maja juurde on küll eesmärk,

kuid sellised tulemused ei tule üldse. Samuti on meil soov käia ajaga kaasas ning võtta kasutusele uut moodi lahendusi.

Juba lähiaastatel planeerime suunata jäätmekäitluse enam kui 50 miljonit eurot Euroopa Liidu raha. Seejuures on kavas toetada jäätmekäitluse kõiki etappe – alustades innovaatilistest ja digiühiskonnale kohastest nutikatest jäätmekonteineritest ning lõpetades ringlusse võtu tehnoloogiatega. See on koht, kus avanevad ka kohalikele omavalitsustele uued võimalused senistele tegevustele kõrge- mad pöörded sisse anda.

Siiski – ärgem unustagem, et jäätmetek on tagajärg. Mida vähem me pakendame ja pakendatud kaupa ostame, seda vähem meil jäätmeid tekib. Mina kogun pakendijäätmeid eraldi ja teen seda ka edaspidi. Kui ka sina seda teed, saame anda tootjatele signaali, et pakendid ei ole mitte ainult tulu, vaid ka kulu.

LÄÄNE-HARJU VALLAVALITSUSE TEATED

» Lääne-Harju Vallavolikogu on algatanud 29.06.2021 otsusega nr 58 detailplaneeringu Kloogaranna külas Aduvahi vkt 8 katastriüksusel (katastritunnus 29501:007:0338) ning jätnud algatamata keskkonnamõju strateegilise hindamise.

Planeeritava ala piirneb lõunast Aduvahi tee 16 (29501:007:0188) elamumaa, läänest Rannavahi tee 6 (29501:009:0061) elamumaa, põhjast Aduvahi vkt 8a (29501:007:1579) maatulundusmaa ja idast Aduvahi vkt 40 (29501:007:1492) transpordimaa sihtotstarbega katastriüksustega. Planeeritava ala suurus on umbes 8590 m².

Detailplaneeringu eesmärk on krundi hoonestusala ja ehitusõiguse määramine.

Planeeringuga tehakse ettepanek muuta üldplaneeringut, et võimaldada kinnisasja omanikul seadustada abihoonet. Abihoonet asub osaliselt ranna ehituskeeluvööndis, mistõttu on vajalik taotleda ehituskeeluvööndi osalist vähendamist. Abihoonet on püstitatud aastal 2006, muud ehitustegevust koostatava detailplaneeringuga ette ei nähta. Planeeringu ülesanded vastavalt planeerimiseseaduse § 126 lõike 1 punktidele 1–13, 16–17.

Detailplaneeringu algatamisel võimalike uuringute vajadus puudub.

Detailplaneeringu materjalidega on võimalik tutvuda veebilehel <https://laaneharju.ee/et/algatatud-detailplaneeringud>.

» Lääne-Harju Vallavalitsus teatab, et on algatanud 20.07.2021 korraldusega nr 746 detailplaneeringu Kloogaranna külas Aduvahi vkt 5 kinnistu (katastritunnus 29501:007:0335) osas.

Planeeritav katastriüksus paikneb Keila valla üldplaneeringu põhijoonisel tiheasustusalal, juhtfunktsiooniks on väikeelamumaa ning Keila Vallavolikogu 31.01.2001 otsusega nr 141/0101 kehtestatud Ranna maaüksuse detailplaneeringu alal.

Aduvahi vkt 5 kinnistu asub Kloogaranna külas ning piirneb Aduvahi vkt 6 (29501:007:0336) ja Aduvahi vkt 4 (29501:007:0334) elamumaa, Aduvahi vkt 40 (29501:007:1492) transpordimaa sihtotstarbega katastriüksustega ja põhjast Lahepere lahega. Planeeringuala suurus on 6736 m².

Taotleja soovib rajada krundile lisaks olemasolevatele hoonetele veel kaks abihoonet. Kuna kehtiv detailplaneering on realiseeritud, siis ehitusõiguse suurendamiseks on vajalik koostada uus detailplaneering. Planeeringuga katastriüksuse piire ega sihtotstarvet ei muudeta. Ehitustegevust ei planeerita ranna ehituskeeluvööndis.

Detailplaneering on üldplaneeringu kohane. Planeeringu ülesanded vastavalt planeerimiseseaduse § 126 lõike 1 punktidele 2–13. Detailplaneeringu algatamisel võimalike uuringute vajadus puudub.

Õnnitleme!

VALDA SÜNDISID

Rosanna-Liisa Mälton
Ken Mattias Grabbi
Jasper Pätirk Laaneste

Sophia Eriks
Brandon Bergmann

Milo Suurkask
Marii Riisaar

EESTI EVANGEELSE LUTERLIKU KIRIKU
HARJU-MADISE PÜHA MATTIASE KOGUDUS

15. augustil kl 11 – 12. pp pärast nelipüha, Jumalateenistus armulauaga. LEERIPÜHA!

22. augustil kl 11 – 13. pp pärast nelipüha, Jumalateenistus armulauaga

29. augustil kl 11 – 14. pp pärast nelipüha, Jumalateenistus armulauaga õpetajate ja õpilaste õnnistamine uueks kooliaastaks!

05. septembril kl 11 – 15. pp pärast nelipüha, Jumalateenistus armulauaga

12. septembril kl 11 – 16. pp pärast nelipüha, Jumalateenistus armulauaga

19. septembril kl 11 – 17. pp pärast nelipüha, Jumalateenistus armulauaga

Vajadusel saab võtta ühendust telefoni või e-posti teel:

koguduseõpetaja Reet Eru: tel 56 904 754, reet.eru@eek.ee

Juhatusesimees: Elju Grabbi: tel 5248588, elju4810@hotmail.ee

Jumalateenistused Risti kirikus Harju-Ristil kuu 2. ja 4. pühapäeval:

Pühapäeval, 22. augustil kl 13 – jumalateenistus, hõbe-, kuld- ja briljantleerilaste õnnistamine

Pühapäeval, 12. septembril kl 13 – jumalateenistus

Pühapäeval, 26. septembril kl 13 – jumalateenistus.

NB! Jumalateenistusest on võimalik osa saada ka otseülekandena aadressil FB/ristikirik. Järelvaatamisvõimalus on nii Facebookis kui koguduse kodulehel www.ristikirik.ee

Laupäeval, 11. septembril kl 11 algab Risti kogudusemajas UUS TÄISKASVANUTE LEERIKURSUS.

Registreerumine risti@eek.ee; tel 55649256.

NB! Kursuse täpsema ajakava lepime kokku esimesel kohtumisel

Koguduse õpetaja Annika Laats, tel 55649 256, risti@eek.ee

Vastuvõtt kogudusemajas R 16-18, muul ajal ja paigas vastavalt kokkuleppele. www.ristikirik.ee, FB/ristikirik

Paldiski lasteaed Sipsik pakub uuel õppeaastal (September 2021) tööd **logopeedile või eripedagoogile** vene emakeelega lastele. Koormus läbiräägitav.

Paldiski lasteaed Sipsik ootab tööle koostööaldisi, rõõmsameelseid ja sõbralikke **õpetajaid (1,0) ning liikumisõpetajaid (0,5 koormusega)** alates 01. septembrist 2021.

CV ja sooviavalduse palume saata e-posti aadressile: direktor@lasipsik.edu.ee
Lisainfo telefonil 56488905.

Kalsep OÜ

- mulla müük
- täitepinnase müük
- liiva müük
- killustiku müük
- kruusa müük
- freesasfalti müük
- maakivide müük

Tutvu meie laia teenuste valikuga kodulehel www.kalsep.ee

Võta ühendust!

Telefon: +372 5265342
E-post: kalsep@kalsep.ee

Tulge kokku külaharvas!
Tähistame ja veedame koos vahva päeva

VANAVANEMATE PÄEV

12. septembril 2021.a.
kell 13.00

Klooga Kultuurikeskuse rohealal

Päevajuhid: **PIIP ja TUUT**
Muusika: **LÜÜ-TÜRR; Külakapell**
Tervitused Klooga koolilastelt
Supp Naiskodukaitselt (sümboolse tasu eest)
Müügil käsitoomeistrite looming

Kõik on oodatud!

Tule ja keeruta jalga koos rahvatantsijatega

Korraldaja: MTÜ Lõdijärve PÜ Toetajad:

Klooga kohvikutepäev
15. AUGUST 2021

Tule veeda päev KLOOGA PÜ!

MTÜ LÕDIJÄRVE

Õpikute kiletamine

31. august - 4. september
kell 11-18

Keilas, Haapsalu mnt 31 fuajees

Kaardimaksevõimalus

Lisainfo: 5270908

Koolile elatud elu
Anne Mänd (Tulvik)

4.07.1945–17.07.2021.

Kooliteed alustas Tallinna 8. koolis. Peale Tallinna konservatooriumi koori- ja orkestrijuhtimise eriala lõpetamist suundus õppima Leningradi ülikooli kunstiajalugu. Laulis Eesti ringhäälingu ansambelites.

1967 asus tööle õpetajana Raasiku koolis. Abiellus, sündisid tütar ja poeg.

Oma esimesel laulupeol käis Anne 2-aastasena. 1955 laulis Anne ise laval. Alates 1967. a laste- ja noorte laulupeost oli koorijuhina alati peole minejate seas.

Järgnesid töökohad Jälgimäe koolis, haridusministeeriumis, Tallinna Kivimäe Põhikoolis. Kõige olulisemaks saavutuseks 55-aastase õpetajatöö jooksul pidas Anne klassijuhatajaks olemist. Oma õpilastega käis ta suviti laagris. Tema klassi tänaseks 50-aastased õpilased käisid igal aastal klassijuhataja kodus maitlud tegemas. Vaid erakordseid pedagooge tunnustatakse sel moel!

1990ndatel valmis Laulasmaa kodu. Lisandus töö Lohusalu lasteaed-alkoolis, millele järgnes Laulasmaa Kool.

Laulasmaa Koolis ei ole klassi, kelle ees Anne Mänd seisnud poleks, kas asendusõpetajana, koorijuhina või muusikaõpetajana. Anne oli alati valmis aitama, lahendust leidma. Ta ei öelnud kunagi „ei“. Alati positiivne, valmis elutarkust jagama nii laste kui kolleegidega.

Anne Mändi teati kui ranget õpetajat, kuid süda oli tal hell. „Kasvatuse võluviis on armastus,“ ütles Anne. Tema sõnul ei olnud ükski laps ulakas, mõni vajas pisut enam armastust ja tähelepanu.

Lapselastele Mamma oli kogu aeg olemas. Lapselapsed olid alati hellitatud. Mamma üllatas neid igal sammul-korraldas suvelaagereid, maalits koos nendega, õpetas keraamikat, portselanimaali, luges unejuttu – kõike, mida ise teha armastas.

Mõnedki korrad läks ta kevadel enda sõnul „seekord ametlikult ja päriselt“ pensionile, et olla „lihtsalt Mamma“, aga septembrist oli jälle õpetaja, nagu 55 eelnevat aastat.

Nüüd saad sa, armas Anne, puhata Taevastel radadel, kuid oleme kindlad, et tegemisi koolimajas jälgid pilvepiiril ikka. Sa lihtsalt ei saa teisiti.

Aitäh, Anne, hoole ja armastuse eest!

Laulasmaa Kool võtab tööle

KLASSIÕPETAJA
LOODUSAINETE ÕPETAJA

Info:
info@laulasmaakool.ee,
tel 6088900

Kodukohvik Pillerkaaril tuleb taas

4. septembril Puuna platsil ning seekord võimalusega kõigil soovijail oma käsitööd müüa!

Ootame kõiki registreerima kuni 22. augustini e-posti teel: kohvikpillerkaaril@gmail.com

ERAKUULUTUSED

Korstnapühkija ja pottsepa teenused, ohtlike puude/okste langetamine, viljapuude lõikamine, trimmerdamine, heki lõikamine ja pügamine. Tel +372 5348 7318, e-post igor@inkteenused.ee

Pakun muruniitmise ja trimmerdamise teenust koduaedades, ühistute ja äriühingute ümbruses. Helista ja küsi lisa – tel 5399 3595

Kutsetunnistusega korstnapühkija. Töötan puhtalt ja väljastan ametliku akti. Tel 56890125, e-post: kuldnoop@gmail.com

Fekaalivedu kogumiskaevude tühjendus! Helista ja küsi pakkumist tel 53 468 430

Müüa sõelutud muld, sõelmed, liiv, killustik, freesasfalt, purubetoon ja muid puiste materjale. Kohalevedu 1-30t. Telefon 5046446

Ostan kasutusest jäänud sõiduki. Ei pea olema sõidukorras. Võib olla rikkaga või remonti vajav. Sõiduauto, kaubiku või maasturi. Võtan arvelt maha. Oodatud kõik pakkumised. Kiire tehing ja vormistamine. Tel 53654085 skampus@online.ee

Ostan kokku autosid. Sobivad igas seisukorras. Autode arvelt kustutamine. Järgi tulemine puksiiriga. Telefon 53451955, e-mail autosober@gmail.com

Ostan oma perele 3 magamistoaga korraliku eramu Lohusalus või Laulasmaal. Hind kuni 170 000 Kontakt: kodumeri@gmail.com

Ostan seisma jäänud sõidukeid. Toimivaid, avariilisi, riketega, arvelt maas, vanu ja lihtsalt kasutult seisvaid. Koha peal kiire vormistamine ja tehing. Pakkumisi ootan seisevauto@gmail.com või 56188671

Valmistan puidust uksi ja aknaid. Kontakt: Toomas tel 53087220

Roheline Haljastus OÜ piirdeaedade müük ja paigaldus, vanade aedade renoveerimine. Tel 55 888 56

Üldehitus, katuse-, fassaadi- ja viimistlustööd. Võtmed kätte lahendused maja ehituseks. Tel 53 529 476 mehitus@gmail.com

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis. Tel: 56 111 900

Järgmine Lääne-Harju valla leht ilmub 14. septembril 2021.

LÄÄNE-HARJU VALD

28. AUGUST 2021
10.00 - 17.00

KLOOGARANNA PEREPÄEV JA LAAT

ESINEJAD
LÄSTEALA
KIRBUKAS
TÖÖTOAD

KONTSERT
PIRET KRUMM
JA
PETER PÖDER

LAAT

Korraldame regulaarseid reise Paldiski Lõunasadamast Väike-Pakri saarele Lillby sadamasse!

Pakrereisid

Maikuu reisirid: laupäev, pühapäev 10:00 ja tagasi 17:00
Juuni - august: reede, laupäev, pühapäev 10:00 ja tagasi 17:00
Septembris: laupäev, pühapäev 10:00 ja tagasi 17:00

PILETIINFO JA BRONEERIMINE: INFO@PAKRIREISID.EE; TEL. +372 51991718; WWW.PAKRIREISID.EE

Avaldame kaastunnet Elvele ema ja Taavile vanaema

AGNES RAND
kaotuse puhul.

Ohtu Külaselts

Avaldame kaastunnet Ilme Rootare'le perega kalli poja

TARMO ROOTARE
ootamatu kaotuse puhul.

Endised töökaaslased
Laulasmaa kauplusest

Avaldame sügavat kaastunnet Maarja Heinlehele kalli venna

INDREK EDUARD HEINLEHT
kaotuse puhul

Kolleegid Lääne-Harju vallast

Mälestame head majanaabrit

KOKK HILJAT
KÜ Lehola 8 elanikud

Südamlik kaastunne DMITRIILE armsa ema

RAISSA RISSANINA
kaotuse puhul.

Kivi 4a elanikud

Ema – temalt
saad endale soojuse,
valguse, sammude pikkuse,
elutee alguse...

ABIVAHENDIKESKUS INVARU

MUSTAMÄE ESINDUS NÜÜD AVATUD KA LAUPÄEVITI 10.00–15.00

Standard ratastool 708
30 päeva üür:

TÄISHIND
32,80 €

SOODUSHIND*
3,28 €

LIIKUMISABIVAHENDID

Ratastoolid, elektrilised ratastoolid, tugiraamid, kargud, kepid, skautrid ja komerattalised jalgrattad.

Hooldusvoodi Dali Econ
30 päeva üür:

TÄISHIND
42,00 €

SOODUSHIND*
4,20 €

PÕETUSABIVAHENDID

Funktsionaalvoodid, madratsid ja lamatistevastased vahendid, abivahendid söömiseks ja joomiseks, siirdumis- ja teisaldamisabivahendid.

Abri-Flex imavad püksid
L3, imavus 2400 ml

TÄISHIND
0,95 €/tk

SOODUSHIND*
0,57 €/tk

HOOLDUSABIVAHENDID

Lai valik sidemeid ja mähkmeid nii meeste kui ka naistele, nahahooldusvahendid, veega ja veeta pesemisvahendid, ühekordsed või pestavad aluslinad, siibrid ja uriinipudelid, potitoolid.

Riikliku soodustuse saamiseks on vajalik:

- isikut tõendav dokument
- abivahendi tõend

INVARU.EE

ABIVAHENDITE MÜÜK JA ÜÜR

Invaru Mustamäe esindus asub Tallinnas, Mustamäe tee 6b info@invaru.ee (+372) 602 5400